

בתי המשפט

תק 002228/05
תאריך: 28/07/2005

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
לפני: כבוד השופט ארנון דראל

בעניין: ארנון בורוכוב

התובע

נ ג ד

נתן צבר

הנתבע

פסק דין

מבוא

1. תובענה זו עניינה טענה להפרת זכות יוצרים ותביעה למתן פיצוי סטטוטורי בסכום של 10,000 ₪ בהתאם לסעיף 3 א' לפקודת זכות יוצרים (להלן: "הפקודה").
2. התובע ערך עבור אחרים מודעה שהוכנה על ידם והתאים אותה להצבה בפורום המיועד לאנשים בעלי מוגבלות באתר האינטרנט 'תפוז'. הוא טוען כי הוא בעל זכות יוצרים בנוסח המודעה שהוצבה באתר האינטרנט. הנתבע, כך נטען, העתיק את המודעה שהוצגה באתר תפוז והציג אותה בפורום חרשים וכבדי שמיעה באתר האינטרנט 'המרכז'. בכך, לטענת התובע, הפר הנתבע את זכות היוצרים שלו בגירסת האינטרנט של המודעה.
3. לתובע לא נגרם כל נזק בגין הפרת זכות היוצרים הנטענת על ידו. קשה היה שלא להתרשם כי הגשתה של תביעה זו נובעת גם ממניעים נוספים. כפי שאפרט בהמשך הדברים, דין התביעה להידחות מאחר והשינוי שהכניס התובע בנוסח המודעה המקורי שהועבר אליו לא מילא אחר הדרישות שנקבעו בפסיקה להכרה בגירסת האינטרנט של המודעה כיצירה. בנוסף הגעתי למסקנה כי גם אם היתה לתובע זכות יוצרים באותה 'יצירה' וזו הופרה, אין ההפרה מזכה אותו בפיצוי הסטטוטורי המבוקש על ידו.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
 לפני: כבוד השופט ארנון דראל
 תאריך: 28/07/2005
 תק 002228/05

הרקע העובדתי והטענות

4. התובע, שהיה פעיל באגודת החרשים בישראל (להלן: "אח"א") הכיר שם את העובדת הסוציאלית איריס רועי (להלן: "איריס"). איריס פנתה אל התובע בחודש מרץ 2005 ובקשה ממנו לפרסם באינטרנט הזמנה לקורס מנהיגות לשומרי מסורת באוניברסיטת בר אילן. הקורס אורגן על ידי אח"א ומועצת רבני ישראל הצעיר.

5. נוסח המודעה, תוכנה ועיצובה הגרפי הוכנו על ידי איריס והועברו אל התובע (ר' נספחים ב' ו- ג' לכתב התביעה). התובע קיבל את ההזמנה, סרק אותה למחשב שלו והתאים אותה לתצוגה באינטרנט. השינויים שהוכנסו במודעה על ידי התובע הם קלים, אם לנקוט לשון המעטה (ר' השינויים המתוארים בנספחים ג' 1 ו- ג' 2 לכתב התביעה). התובע תיאר בעדותו את השינויים אותם הכניס במודעה:

"אני הקטנתי אותה, בגלל שהמודעה הייתה גדולה לוקח הרבה זמן לראות את כולה, אני הקטנתי אותה כדי שיהיה יותר מהר והשתמשתי בסורק שלי ובמחשב שלי ובאינטרנט שלי ובחשמל שלי, בגלל שלאיריס לא היה סורק. בגלל זה היא ביקשה ממני לעבוד בשבילה ואני לא לקחתי כסף". (עמ' 3, ש' 24-26)

6. עיון בשני הנוסחים: המקור שהועבר לתובע על ידי איריס (נספח ג' 1) והנוסח שהועלה לאתר האינטרנט (נספח ג' 2) מראה כי השינויים בהם מדובר הם:

- א. השוליים העליונים צומצמו מ- 2.9 ס"מ ל- 1.8 ס"מ.
- ב. המרחק בין הכותרת 'קורס למנהיגות ומורשת ישראל' לבין הסמל של איגוד רבני ישראל הצעיר שונה מ- 3.1 ס"מ ל- 2.2 ס"מ
- ג. רוחב הכיתוב בכותרת 'קורס למנהיגות ומורשת ישראל' שונה מ- 9.5 ס"מ ל- 10 ס"מ.
- ד. השוליים התחתונים צומצמו מ- 3.1 ס"מ ל- 0.6 ס"מ.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
לפני: כבוד השופט ארנון דראל
תק 002228/05
תאריך: 28/07/2005

7. התובע העלה את המודעה לאחר שהכניס בה את השינויים לפורום "זכויות ומוגבלות" באתר האינטרנט תפוז.
8. לטענת התובע, העתיק הנתבע את המודעה כפי שהיא ופרסם אותה בפורום ליקויי שמיעה באתר האינטרנט 'המרכז' וזאת ללא רשותו של התובע. התובע לומד על העתקת הקובץ הן מהדמיון החזותי שלו לקובץ המקורי והן מכך שגודלו של הקובץ שהופיע בפורום שבאתר תפוז זהה לגודלו של הקובץ שהופיע באתר המרכז.
9. התובע טוען בנוסף כי הנתבע פרסם גם קישור לאתר מועצת רבני ישראל הצעיר בו מופיעה המודעה על הקורס אך בגין פירסום הקישור אין לו כל טענה כלפי הנתבע אלא רק בגין העתקת הקובץ והצבתו בפורום שבאתר המרכז.
10. הנתבע מכחיש שהעתיק את המודעה אלא טוען רק שקישור אותה ואפשר לגולשים בפורום שבניהולו לראות את המודעה שהתובע הציג באתר תפוז באמצעות הצגת קישורית. הנתבע הגיש מטעמו אישור של אח"א, אחת מיוזמות הכינוס שהמודעה נועדה להזמין אליו את ציבור החרשים לפיו הקישור למודעה באתר האינטרנט המרכז שנערך על ידי הנתבע שירת את עניינם של החרשים וכבדי השמיעה, נעשה בהתנדבות, ללא כל תמורה ישירה או עקיפה ובכך סייע לציבור החרשים ולאח"א להפיץ ברבים את דבר קיומו של הקורס.
11. עוד צירף הנתבע תצהיר של איריס בו היא מציינת כי המודעה עוצבה על ידה במשרדה ולאחר שסיימה את העיצוב והעריכה מסרה את המודעה לתובע כדי שיפרסם אותה באינטרנט. איריס טוענת עוד בתצהירה כי הצגת הקישורית באתר המרכז שנעשתה על ידי הנתבע שירתה את ציבור החרשים ואפשרה לקוראים שבאותו פורום לקרוא אותה. התובע דרש כי איריס תתייצב לחקירה על תצהירה ואולם לא מצאתי לנכון להורות על כך מאחר ואיני רואה כי הדברים שמסרה איריס הם בעלי חשיבות לגבי השאלות המתעוררות בתביעה זו, כפי שאפרט להלן.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים **תק 002228/05**
לפני: כבוד השופט ארנון דראל **תאריך: 28/07/2005**

12. לתובע לא נגרם כל נזק בגין העתקת המודעה, אם אכן הועתקה, כפי שאישר בעדותו בפני (ר' עמ' 3, ש' 19 – 22) וניכר היה כי תביעתו נובעת מהכעס על הנתבע על שהעתיק אותה ומשיקולים ומניעים זרים שמקורם בהליכים אחרים בהם היו הצדדים מעורבים או ממערכת יחסים קודמת (ר' עדות הנתבע, עמ' 2, ש' 12-14).

השאלות העומדות להכרעה

14. המחלוקת בין הצדדים מצריכה הכרעה בשאלות הבאות:
- א. האם השינויים שהתובע הכניס בעיצוב המודעה, שכאמור, נוסחה, עוצבה וסוגננה על ידי איריס יצרו יצירה המוגנת על פי חוק זכות יוצרים, 1911 (להלן: "החוק") והפקודה
 - ב. האם התובע הוא בעל זכות היוצרים ביצירה.
 - ג. האם הנתבע הפר את זכויות היוצרים של התובע באותה יצירה.
 - ד. האם התובע זכאי בשל ההפרה לפיצוי הסטטוטורי שאותו ניתן לפסוק בהתאם לסעיף 3א' לפקודה.
13. כפי שפירטתי לעיל, תשובתי לשאלה הראשונה היא שלילית ודי בכך כדי לדחות את התביעה. עם זאת, אדון גם בקצרה בשאלות הנוספות הנזכרות לעיל.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
 לפני: כבוד השופט ארנון דראל
 תק 002228/05
 תאריך: 28/07/2005

האם לפנינו 'יצירה' המקנה לבעליה זכות יוצרים בת הגנה

14. כמתואר לעיל, היצירה שלה טוען התובע היא גירסה מוקטנת של נוסח המודעה שהועבר אליו על ידי איריס שחלק משוליה שונו וחלק מהרווחים בין מרכיבים שונים של הטקסט שונה.

15. בעניין זה יש להבהיר כי מאחר והיצירה הנטענת אינה הנוסח המקורי של המודעה אלא הנוסח לאחר שהתובע הכניס בו שינויים, שוב אין צורך ואין משקל להסכמתם של איריס או של אח"א לכך שהנתבע יעשה שימוש בנוסח המקורי. הנתבע, לפי הטענה, עשה שימוש בנוסח אותו עבד התובע ולגבי נוסח זה יש לבחון האם הוא זכאי להגנה ומי בעל זכויות היוצרים בו.

16. היצירה הזכאית להגנה היא יצירה שהיא:

"הגשמה בכל דרך שהיא של פרי מאמץ, כשרון והשקעה של מחבר, שיקנו לה אופי שונה משל מרכיביה. הכוונה לתוצר המוגמר של העבודה (WORK), שמתבטא בדרך מוחשית כלשהי... השאלה שנשאלת היא **מה מידת המאמץ, הכשרון וההשקעה הדרושים**, כדי שעבודה תהיה יצירה מוגנת." (ד"ר שרה פרזנטי, דיני זכויות יוצרים, כרך א', תל אביב, 2000, עמ' 243)

17. סעיף 1 (1) לחוק כפי שתורגם לעברית קובע כי יחול על 'יצירות ספרותיות, דרמטיות, מוסיקליות ואומנותיות'. ד"ר פרזנטי בספרה מציינת כי הנוסח האנגלי של סעיף זה כלל גם את דרישת המקוריות וכי דרישה זו חלה למרות הפער בין הנוסח האנגלי לנוסח העברי (שם, 264). אשר למשמעות דרישת המקוריות נדרש כי היצירה תהיה '**ליצור יצירה מפרי רוחו**'. אין כמובן מניעה כי היצירה החדשה תהיה יצירה נגזרת או מבוססת על יצירה קודמת אך היא עדיין חייבת להיות מקורית בזכות עצמה.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים **תק 002228/05**
לפני: כבוד השופט ארנון דראל **תאריך: 28/07/2005**

18. ד"ר פרזנטי סוקרת בספרה את ההבדלים שבין היצירה המקורית לבין היצירה הנגזרת, דבר הדומה למקרה שבפנינו בו היצירה המקורית היא המודעה אותה הכינה איריס והיצירה הנגזרת היא הגירסה המתוקנת שלה כפי שתוקנה על ידי הנתבע:

"התנאי לכך שיצירה רגילה ויצירה נגזרת תהיינה ראויות להגנה, הוא כי על היצירה הרגילה להיות פרי כשרונו, עבודתו וביטוי של היוצר, ואילו ביצירה נגזרת מידת הכישרון, **העבודה וכושר הביטוי מתבטאים בשינויים ובמקוריות, שיש ביצירה הנגזרת, לעומת היצירה המקורית שעליה התבססה.**" (שם, 266, ההדגשה הוספה – א.ד.).

19. פסיקת בית המשפט העליון לדרישת ה'מקוריות' כללה במהלך השנים מספר דרישות ובהן הדרישה כי יושקעו ביצירה מאמץ מחשבתי, עמל או מיומנות מיוחדים (ר' ע"א 136/71 מ"י נ' אחימן, פ"ד כו (1) 259) ובמלים אחרות 'מאמץ, תכנון וכשרון לעיצוב, תכנון התוכן' (ר' (המ') (ת"א) 4648/87, ת"א (ת"א) 1127/87 ק.ס. בע"מ נגד אופק מוצרי נייר ירושלים בע"מ, פס"מ, תשמ"ח א' 455, 457). עם זאת, נקבע כי אין מדובר אך ורק בהשקעת מאמץ אלא יש צורך גם ביצירתיות (ר' גם הניתוח המפורט שנערך על ידי כב' הנשיא שמגר בע"א 89 / 513 INTERLEGO A/S נ' EXIN-LINES BROS. S.A, פ"ד מח (4) 133 וכן ר' הניתוח שערך ד"ר מ' בירנהק במאמרו 'דרישת המקוריות בדיני זכויות יוצרים ושליטה תרבותית', עלי משפט, כרך ב', ינואר 2002, עמ' 347)

20. בענייננו, יש לשוב לשינויים שהכניס התובע במודעה בכדי לבחון האם היה בהם כדי למלא אחר דרישת המקוריות. כמתואר לעיל, השינויים אותם הכניס התובע במסמך הם מזעריים והשפעתם על עיצוב המודעה ותוכנה הם חסרי חשיבות. מדובר בשינויים פונקציונליים זניחים יחסית שאין ולא היה להם שום ערך בפני עצמם.

21. קשה לראות באותה הקטנת מרווחים שתיארתי לעיל אשר משמעותה 'בטלה בששים' כי בכך נוצרה כלל יצירה חדשה השונה מהמודעה המקורית. השינויים הזניחים שהכניס התובע במודעה אינם ממלאים אחר דרישת המקוריות שכן הקטנת המרווחים והתאמת המודעה להצגתה באינטרנט לא הצריכו את אותם מאמץ מחשבתי, עמל או מיומנות מיוחדים במציאת שיטה ייחודית (כביטוי בו נקט כב' השופט לנדוי בפסק הדין בעניין

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
 תק 002228/05
 לפני: כבוד השופט ארנון דראל
 תאריך: 28/07/2005

אחימן). הקטנת השוליים, הרחבת רוחב הטקסט וצמצום המרווח אינם מעידים על 'יצירתיות' והם אינם הופכים את המודעה לאחר התיקון שהכניס לה התובע ליצירה חדשה הראויה להגנה.

22. זאת ועוד, הענקת הכרה והגנה מכח הפקודה והחוק במקרה בו השינוי שהוכנס הוא כה זניח עומדת בסתירה למטרות ההגנה על זכויות היוצרים. לעניין זה התייחס הנשיא שמגר:

"ככל שהיצירה שלה מוענקת זכות יוצרים פשוטה ובסיסית יותר, כך גם עולה הסכנה הכרה בזכות יוצרים בה. דרישות חוק זכות יוצרים שעליהן אעמוד בהמשך, **נועדו לסנן את היצירות הטריטוריאליזם**. כאשר מדובר במתן זכות יוצרים בגין אספקטים חזותיים העניין קשה יותר, שכן אבני הבניין של יצירה חזותית: צבע, גודל, צורה גיאומטרית ופרופורציה, זהים בכל היצירות, והאמן עניינו שינוי ההרכב והסידור שלהם (GOLDDSTEIN, SUPRA, VOL. 1, AT 149-150), אם יוענקו זכויות יוצרים ביד רחבה מדי, עשויים אלו לצמצם את אבני הבניין שהם הבסיס ליצירות עתידיות, ואזי עשוי שכרו של מתן הזכות לצאת בהפסדו."

(עא 513 / 89 INTERLEGO A/S נ' EXIN-LINES BROS. S.A מח 4)
 133, עמוד 163-164 (ההדגשה הוספה – א.ד.)

23. השינויים בהם מדובר הם כה טריטוריאליים עד שאין לראות בתיקון הקל שהתובע הכניס למודעה לשם התאמתה להצבה באתר האינטרנט כתיקון ההופך את המודעה לאחר התיקון ליצירה עצמאית הזכאית להגנה מכח החוק והפקודה. די בכך, כדי לדחות את תביעתו של התובע. למעלה מן הצורך, מצאתי לנכון להתייחס גם להיבטים הנוספים של המחלוקת בין הצדדים, גם בהנחה שלתובע זכות יוצרים במודעה המתוקנת.

מי בעל זכות היוצרים ביצירה

24. לו הייתי מוצא כי אכן השינוי שהכניס התובע במודעה יצר יצירה הזכאית להגנה, נראה כי זכות היוצרים בגירסה המתוקנת של המודעה הייתה של התובע ולא של איריס או של מעסיקה, אח"א או ארגון רבני ישראל הצעיר (הצדדים התמקדו בשאלת זכותו של התובע בעיצוב המודעה ולא התייחסו לשאלה מהן זכויות אתר האינטרנט תפוז בו הוצגה המודעה ולפיכך לא אתייחס לכך).

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
לפני: כבוד השופט ארנון דראל
תק 002228/05
תאריך: 28/07/2005

25. התובע ביצע את התאמת המודעה עבור איריס, בהתנדבות ובהתאם לסעיף 5 לחוק:

"(1) בהתחשב עם הוראות חוק זה, יהא מחברה של יצירה הבעל הראשון של זכות-היוצרים בה:
 בתנאי -

(א) שאם היה זה פיתוח, צילום או תמונה והקלישאה או העתקה מקורית אחרת הוזמנו ע"י אדם אחר והוכנו תמורת דבר-ערך בהתאם לאותה הזמנה, הרי אם אין הסכם הקובע את ההיפך, יהא האיש שהזמין את הקלישאה או את ההעתקה המקורית האחרת הבעל הראשון של זכות-היוצרים;
 ...

26. על פי הוראת סעיף 5 מאחר ונוסח המודעה לצורך האינטרנט לא הוכן על ידי התובע תמורת דבר ערך, הרי שלא חלה החזקה לפיה הבעלות ביצירה תהיה של המזמין ולא של היוצר (ר' לעניין זה ת.א. (ת"א) 1428/03 אייל לוי נ' גלריה גורדון ואח', (לא פורסם); ת.א. (ת"א) 432/94 נחום עסיס נ' חברת מוסרות בע"מ (לא פורסם)).

האם הנתבע הפר את זכות היוצרים של התובע

27. בעניין זה קיימת מחלוקת עובדתית בין התובע לבין הנתבע. התובע טוען כי הנתבע העתיק את המודעה והנתבע הכחיש זאת.

28. נראה לי כי יש להעדיף את גירסת התובע ולקבוע כי אכן הנתבע העתיק את המודעה. אני נסמך על עדות התובע בפני שנתמכה בתדפיסים מתוך המחשב לפיהם גודל הקבצים של המודעה שהוצבה באתר תפוז וגודל המודעה שהוצבה באתר המרכז זהה.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים
 לפני: כבוד השופט ארנון דראל
 תק 002228/05
 תאריך: 28/07/2005

29. חיזוק לכך מצאתי גם בדברי הנתבע כי הסיר מייד את המודעה (עמ' 4, ש' 21-23) מהם ניתן להסיק כי יש 'משהו' בטענת התובע להעתקה, שכן אם לא כך, מדוע צריך היה למחוק את ההודעה.

30. לאלו יש להוסיף את הדמיון החזותי הרב בין המודעה שאותה הכין התובע לבין המודעה שאותה פרסם הנתבע (השווה נספחים ג' 2 ו-ה' 2 לכתב התביעה) ולכך שלא הובאה כל ראייה לכך שאיריס העבירה את נוסח המודעה המקורי לידי הנתבע. למרות שהנתבע טרח להביא תצהיר מאיריס ומכתב מאח"א לא נכתב בהם דבר על כך שהנוסח הועבר אל הנתבע מהם ומכאן, בהיעדר ראיה סותרת, יש לקבל את עמדת התובע.

31. לסיכום, לו הייתי סבור כי התובע הוא בעל זכות יוצרים בנוסח המודעה לאחר התיקון, הייתי קובע כי הנתבע אכן העתיק את המודעה כפי שעוצבה על ידי התובע ובכך הפר את זכויות היוצרים של התובע, אם היו קיימות.

זכאותו של התובע לפיצוי סטטוטורי לפי סעיף 3 א' לפקודה

32. כפי שאפרט להלן, גם אם הייתי מוצא כי לתובע זכות יוצרים וכי זכות זו הופרה, אני סבור כי בנסיבותיו של מקרה זה אין מקום לפסיקת פיצוי סטטוטורי.

33. סעיף 3 א' לפקודת זכות יוצרים קובע כי:
 "לא הוכח הנזק שנגרם בהפרת זכות יוצרים, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לו לכל הפרה פיצויים בשיעור שלא יפחת מ-10,000 ש"ח ולא יעלה על 20,000 ש"ח; שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בצו לשנות את השיעורים האמורים"

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים תק 002228/05
לפני: כבוד השופט ארנון דראל תאריך: 28/07/2005

34. השאלה הנשאלת היא האם זכאי התובע לפיצוי סטטוטורי גם כאשר לא נגרם כלל נזק ומדובר בהפרה מזערית שלא לומר, הפרה זניחה. שאלה נוספת היא מה מידת שיקול הדעת המסור בידי בית המשפט בפסיקת הפיצוי הסטטוטורי הן מבחינת עצם מתן הפיצוי והן מבחינת הסכום וזאת בין היתר בהתחשב בכך שנקבע פיצוי מינימלי.

35. בע"א 592/88 שגיא נ' עיזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254 קבע הנשיא שמגר כי באשר לחובה לפסוק את הפיצוי הסטטוטורי המינימלי גם כאשר הנזק הוא מזערי, מסורה לבית המשפט הסמכות להימנע מפסיקת פיצוי. בהקשר זה מזכיר הנשיא שמגר את אותם המקרים בהם מידת ההפרה תהיה קלה באופן שבו הפיצוי המינימלי לא יהלום את מידת ההפרה:

"מבחינת סכום המקסימום נראה שההסדר משיג את מטרתו, הן מבחינה נזיקית והן מבחינה הרתעתית. ברם, מיתחם זה נראה מצומצם ביותר מבחינת סכום המינימום, ואינו מאפשר לבית המשפט פסיקת פיצויים לפי הסעיף בסכום הנמוך מ-10,000 ש"ח, מצב אשר יש לצפותו במקרים של הפרות בסדר גודל קטן ובינוני. מן הראוי, כי המחוקק ייתן דעתו למצב זה, שאחרת בית המשפט, המתבקש לפסוק פיצוי סטטוטורי, יאלץ, במקרים של הפרות קלות של זכות יוצרים, להפעיל שיקול-דעתו ולהימנע ממתן כל פיצוי." (שם, 271; ההדגשה שלי – ד.א.)

35. הנשיא שמגר מזכיר בפסק הדין גם את הקריטריונים לצורך קביעת סכום הפיצוי ובהתאמה למקרה שלפנינו לצורך הקביעה כי לא ייפסק כל פיצוי:

"בבחירת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכויות יוצרים: האחת - פיצוי של בעל הזכות; השנייה הרתעתם של המפר ושל מפרים פוטנציאליים אחרים. מחד גיסא, מחייבת המגמה הראשונה שלא להיתלש לחלוטין מאומדן נזקו המשווער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין." (שם, ההדגשה שלי – ד.א.)

ר' גם ע"א 3616/92 דקל שרותי מחשב נ' חשב היחידה הבין-קיבוצית לשרותי ניהול, פ"ד נא (5) 337, עמוד 352-353; ע"א (חי') 4886/99 אקו"ם נ' מאי מסעדות בע"מ (לא פורסם); ת.א. (שלום עפולה) 1370/03 אקו"ם נ' פורמן (לא פורסם).

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים תק 002228/05
לפני: כבוד השופט ארנון דראל תאריך: 28/07/2005

36. בענייננו, גם אם הייתי מגיע למסקנה שזכות היוצרים של התובע הופרה, כל מרכיבי המבחנים שנזכרו בפסיקה למתן פיצוי סטטוטורי ולקביעת שיעורו מובילים למסקנה כי אין מקום לתת פיצוי כזה:

מספר ההפרות – מדובר בהפרה חד פעמית.

משך ההפרה - ככל הנראה הוסרה המודעה בחלוף מספר דקות (ר' עמ' 4, ש' 20-21) ומכל מקום תוך זמן קצר.

עצמת ההפרה - האפקט של ההפרה והיקף התפוצה שלה גם הם היו נמוכים (ר' טענת התובע כי לא הייתה כל השתתפות בפורום המנוהל על ידי התובע בעקבות המודעה – סעיף 14 לכתב התביעה).

אשמו של המפר - בעניין זה טען התובע כי הזהיר את התובע בעבר מספר פעמים וכי לנתבע 'עבר' בהפרת זכויות יוצרים. ברם הדוגמא שהובאה בסעיף 19 לכתב התביעה אינה מגלה האם הפרסום שהועתק מעיתון 'הארץ' נעשה בהסכמת העיתון ואם היה בו כדי להפר זכויות יוצרים. לפיכך, גם בעניין זה אין המקרה שלפנינו מחייב החמרה יתירה עם הנתבע. מנגד, יש להביא בחשבון כי הפרסום נועד למטרה ראויה.

אופיו וגודלו של העסק המפר – גם כאן, מדובר בפעילות שנעשתה שלא במסגרת עסקית או כלכלית אלא לרווחת ציבור החרשים.

(ר' פסק דינו של כב' השופט אמיר בת.א. (כ"ס) 2767/02 **אקו"ם נ' מכבי פתח תקוה** (לא פורסם) וכן פסק דינה של כב' השופטת אגמון-גוין ב תא (י-ס) 8107/01 **זום 77 בע"מ נ' הוצאת עיתון "הארץ"** (לא פורסם)).

37. לסיכום, מדובר במקרה בו גם אם הייתה הפרה, אין כל הצדקה לפסיקת הפיצוי: ההפרה קטנה ומזערית, חד פעמית, נעשתה למען מטרה ראויה ושלא על מנת לגרוף טובת הנאה כל שהיא ותוקנה באופן מיידי. פסיקת פיצוי במקרה כזה, בו לא נגרם לתובע כל נזק תביא להתעשרותו שלא כדין והפיצוי הסטטוטורי המינימלי בו מדובר מנותק לחלוטין מאמדת נזקו המשוער הממשי של התובע, שכאמור לא קיים כלל.

בתי המשפט

בית משפט לתביעות קטנות ירושלים תק 002228/05
לפני: כבוד השופט ארנון דראל תאריך: 28/07/2005

סיכום

38. התביעה נדחית. התובע יישא בהוצאות המשפט של הנתבע בסכום כולל של 1,000 ₪.
39. בשולי הדברים, יוער כי תביעה זו טוב לה שלא הוגשה משהוגשה. לא ניתן היה שלא לחוש מכתבי הטענות, המסמכים והעדויות כי תביעה זו הוגשה גם בשל שיקולים אחרים שאינם קשורים לשאלות האם לתובע זכות יוצרים והאם זכות זו הופרה.
40. בשינויים המחוייבים, ניתן לומר כי 'אדם בר-דעת ומזג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך' (ר' סעיף 4 לפקודת הנוזיקין (נוסח חדש), תשכ"ח – 1968).

המזכירות תעביר את פסק הדין לצדדים בדואר.
ניתן היום כ"א בתמוז, תשס"ה (28 ביולי 2005) בהיעדר הצדדים

ארנון דראל, שופט